

stilles med personer i den aldersgruppe, som efter den almindelige regel idømmes ungdomsfængsel.

Til stk. 2. Bestemmelsen svarer til kommissionens udkast til § 43, stk. 1, og understreger klarere end den gældende bestemmelse i § 41 det særlige opdragelses- og uddannelsesformål, som karakteriserer behandlingen i ungdomsfængsel.

Til stk. 3. Denne bestemmelse svarer til kommissionsudkastets § 43, stk. 3, og afgiver udtrykkelig hjemmel for den gældende praksis, hvorefter der i sjældnere tilfælde gives ungdomsfængselsfanger en midlertidig adgang til oplæring eller behandling uden for anstalten.

Til stk. 4. Det foreslås, at der tilvejebringes hjemmel til i undtagelsestilfælde at overføre ungdomsfængselsfanger til psykopatfængsel efter bestemmelse af fængselsnævnet.

En sådan adgang er ikke hjemlet i den gældende bestemmelse i § 17, stk. 2, 2. pkt., om overførelse af fængselsfanger til psykopatfængsel. Spørgsmålet er drøftet i straffelovskommissionens betænkning af 1959, p. 48 ff og 163 ff, og er senere behandlet af kommissionen i en indstilling af 16. august 1960. I denne indstilling anbefaler flertallet af kommissionens medlemmer, at der tilvejebringes hjemmel for overførelse.

Efter fængselsvæsenets erfaringer dømmes der til ungdomsfængsel et mindre antal unge, hvis psykiske afvigelse under fængselsopholdet viser sig at være så betydelige, at de er uegnede til fortsat ophold i ungdomsfængsel, idet de dels ikke selv kan få udbytte af den overvejende pædagogisk orienterede behandling, dels i væsentlig grad skader behandlingsarbejdet vedrørende de øvrige fanger. Sådanne fejlplaceringer ville ikke kunne undgås, selv om mentalundersøgelse anvendtes i videre omfang i sager, hvor der er spørgsmål om dom til ungdomsfængsel. Der foreligger derfor et problem, som kun lader sig løse ved tilvejebringelse af hjemmel for, at de dømte i undtagelsestilfælde som de nævnte kan overføres fra ungdomsfængslet til en psykiatrisk ledet institutionsbehandling.

Dette behov for overførelse må antages fortsat at ville være til stede — omend i mindre omfang — selv om der, som foreslået i straffelovskommissionens betænkning af 1959, p. 42 ff, inden for ungdomsfængselsinstitutionen oprettes en specialafdeling for psykisk afvigende unge. Denne specialafdelings behandling lader sig ikke tilrettelægge med henblik på de sværeste tilfælde af psykiske afvigelser.

Det forudsættes, at overførelse fra ungdomsfængsel til psykopatfængsel kun finder sted i tilfælde, hvor det må anses for absolut påkrævet enten med

henblik på den dømtes behandling eller under hensyn til ungdomsfængslets behandlingsarbejde vedrørende andre indsatte, og hvor alternativet til overførelsen således må antages at være længere tids anbringelse i lukket ungdomsfængselsafdeling.

Overførelsen skal efter forslaget ikke medføre nogen ændring vedrørende anbringelsestiden; også efter overførelse skal reglerne i §§ 42 og 43 om prøvelsladelse og genindsættelse finde anvendelse. Under hensyn hertil finder justitsministeriet det ubetænkeligt, at afgørelsen af spørgsmålet om overførelse henlægges til fængselsnævnet. Denne løsning er mest hensigtsmæssig og bedst stemmende med straffelovens øvrige kompetenceordning, jfr. herved de gældende regler i §§ 17 og 42 og de her foreslåede regler i §§ 17, 37, 42 og 43.

Til § 42.

Til stk. 1. Bestemmelsen er i det væsentlige i overensstemmelse med kommissionsudkastets § 42, stk. 1-3. I forhold til de gældende regler i § 42, stk. 2, foreslås den ændring, at løsladelse, når særlige omstændigheder taler derfor, kan ske, før der er forløbet 1 år fra indsættelsen. Som formuleringen viser, er denne bestemmelse en undtagelsesregel; den vil kunne være hensigtsmæssig f. eks. i tilfælde, hvor der foreligger særlige muligheder for at placere den pågældende i en god læreplads kort tid før udløbet af 1 års-fristen.

Til stk. 2. Bestemmelsen svarer til de gældende bestemmelser i § 42, stk. 3 og 6, og kommissionsudkastets § 42, stk. 4, men er formuleret på en enklere måde. Forslaget betegner en ændring af de gældende regler og en fravigelse af kommissionsudkastet for så vidt angår prøvetiden. Efter § 42 fastsættes prøvetiden af fængselsnævnet; den kan ikke udstrækkes ud over 4 år regnet fra indsættelsen; i tilfælde af genindsættelse kan den dog udstrækkes til 1 år regnet fra den fornyede løsladelse. Disse regler er mindre rationelle, for så vidt som de tvinger til anvendelse af en relativ kort prøvetid i de tilfælde, hvor behovet for efterforsorg typisk er særlig stort, nemlig over for fanger med særlig lang anbringelsestid og over for fanger, der genindsættes. Det foreslås nu, at prøvetiden — ligesom ved prøvelsladelse fra arbejdshus — fastsættes af fængselsnævnet inden for rammen 1-3 år, regnet fra prøvelsladelsen. Det forudsættes, at der også fremtidig i almindelighed anvendes en prøvetid på 2 år, men en længere eller kortere prøvetid kan være indiceret i enkelte tilfælde. Den foreslåede regel vil i højere grad end den gældende gøre det muligt at reagere over for vilkårsovertrædelser, der ikke skønnes at burde medføre genindsættelse, med en forlængelse af prøvetiden.